

Адыгэ Макъ

Бэдзэогъум и 27-р — Адыгеим
къэралыгъо гъэпсыкъе иэ зыхъугъэ Маф

1923-рэ ильесим
гъэтхапэм
къышегъэжьагъэу къыдэкъы

№ 35 (22484)

2022-рэ ильес

БЭРЭСКЭЖЬЙИ
ГЪЭТХАПЭМ и 2

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП
къыхэтуютыгъэхэр ыкни
нэмыйкъ къэбархэр тисайт
ижъугъотэштых
WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъээст

ГъэцэкІэжын ІофшІэнхэр зэрэкІохэрэм зышигъэгъозагъ

Лъэпкъ проектэу «Автомобиль гъогу дэгъухэр ыкъи щынэгъончъэу щытхэр» зыфиорэм игъэцэклэн Адыгеим щыльекъуатэ.

Ащ нэмыйкъеу Адыгэ Республиком и Лышъхъэе пшъериль зэрафишыгъэм тетэу Адыгеим къэралыгъо гъэпсыкъе иэ зыхъугъэм ия 100-рэ ильес ихэгъэунэфыкъын тегъэпсыхьа гъэу Республиком икъэлэ шхъялаа иурамэу Пролетарскэр агъэцэкІэжьыщ. А гүхэлхэм Республике гъогу фондым къыхагъэкъыныш, сомэ миллиони 145-рэ апэуагъэхьашт.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу Къумпил Мурат урамым игъэцэкІэжын зэрэкорэм зышигъэгъозагъ. Іофхъабзэм хэллэжьагъэх Адыгеим псеольшынымкъе, транспортымкъе, псеуплэ-коммуналынэ ыкъи гъогу хъязметымкъе иминистрэ ираШэрэ гудзэу Лафыши э Рэмэзан, Мыекъуапэ имэрэ Геннадий Митрофановы.

Республикэм и Лышъхъэе Іофхэм язытэ ыуплъекъуут, гъогоу агъэцэкІэжьыгъэр зыфэдэр

зэригъэлъэгъугъ, транспортэу щызекъорэм ибагъе къыпкырыкъихээ, тапэкъи гъэцэкІэжын ІофшІэнхэр дэгъоу зэхашэнхэм епхыгъе пшъерильхэр ащ къыгъеуцугъэх.

Къалэу Мыекъуапэ имэр къызэриуагъэмкъе, непэкъе ІофшІэнхэр зэришыкълагъэм лыкъахъэу makloх, подряднэ организацием мы ильесим жъоныгъуакъем ехуулэу а гъогу Iахым игъэцэкІэжын ыуухынэу мэгүгъэ.

Пстэумки гъогу километрищ фэдиз агъэцэкІэжынэу къапыншыль — урамэу Горькэм ыціэкъе щытымре урамэу Гоголым ыціэ зыхырэмрэ азыфагу. Тротуар плиткэхэр квадрат метрэ мин 20 фэдизмэ атыральхьащых, автомобиль гъогухэм псыдчыгъэхэр афашишьых, лъэсэжкохэм апае гъогухэри нахь зэтырагъэпсыхьащых. Гъогухэм тамыгъакІэхэри атырагъэуонхэу рахухьагъ.

Адыгеим и Лышъхъэ хэушьхъафыкъыгъэу пшъериль афишыгъ гъогухэм къапэуль шъолтырхэр, мыш къыхеубытэх унэхэм къапэуль чылгэхэри, нахь агъэлэрэкІэнхэр, къэгъагъэхэр ащаагъетысхъанхэу.

«Джырэ уахътэм диштэрэ чылгэ дахэу ар хъун фае. Транспортыр зыщызекъошт гъогухэм анэмыйкъеу, цыфхэм зызщагъэпсэфын, зыщытезэ-къухъанхэ альэкъышт гуялтыгъ чылгэхэу ахэр щытынхэ фае. Йэрифгъоу, щынэгъончъэу, дахэхэу, ильесыбэрэ къэлэдэсхэр агъэгушынхэ альэкъынм фытгээпсыхьаагъэу ахэр хъунхэ фае. Гъогухэм ягъэцэкІэжын daklou нэмыйкъ чылгэхэри нахь зэтегъэпсыхъэгъэнхэм тидэлэжъэшт», — къыхигъэшыгъ Къумпил Мурат.

ІофшІэнхэр агъэнэфагъэхэр зэкъе игъом ыкъи дэгъоу агъэцэкІэнхэм тегъэпсыхъэгъэ пшъерильхэр Республиком и Лышъхъэе афишыгъэуцугъэх министрствэмрэ мэриемэр.

«Лъэпкъ проектхэм ягъэцэкІэн ипальзэм къылпэу зэшшохыгъэ хъумэ, гъогухэм зэтырагъэпсыхъагъэхэм япчагъэ нахьыбэ хъущт, экономикэм, зеклоным ыкъи нэмыйкъ отраслехэм тапэкъи хэхъоныгъэ ашынным иамал ахэм къатышт. Гъогузекъонир щынэгъончъэнимкъе, цыфхэм щылэкъе-псэукъе амал дэгъухэр ялэнхэмкъе ыпшээкъе зигугуу къэтшыгъэ Іофшэн пстэуми мэхъянэ гъэн-

фагъэ ялэу щыт. Урысые Федерации и Президентэу Владимир Путиним лъэпкъ проектэу «Автомобиль гъогу дэгъухэр ыкъи щынэгъончъэу щытхэр» зыфиорэм тегъэпсыхъагъэу къыгъеуцугъэ пшъерильхэр нахь шлгъэ ин хэлэу зэшшохыгъэ зэрхъущтхэм тываэ тедгээтэйнанахь мэхъянэшко илэу щыт», — къыхигъэшыгъ Адыгэим и Лышъхъэ.

Шъугу къэтэгээжыы: Республиком 2022-рэ ильесим тегъэпсыхъэгъэ ІофшІэнхэр рахъухэгъэхэр къызэтынэ-кыгъэ ильесим ыгъэцэкагъэх, арыш, джы мы ильесим къыкэллыкъошт 2023-рэ ильесимкъе гухэлхэм язешшохын тифжээшт. Ащ гъогу Iахь зэфэшхъафхэу 23-рэ къыхеубытэ, пстэумки километрэ 58,345-рэ а гъогухэм якъихъагъэ зэрэхъуэр. Сомэ миллион 650-рэ фэдиз ахэм ягъэцэкІэжын пэlyухащт. Нахьыбэрэмкъе къалэу Мыекъуапэ игъогухэм ашыщхэр ары агъэцэкІэжьыщхэр — километрэ 11 зикъихъэгъэ автомобиль гъогу Iахьибгуу ар зэрхъущтыр.

АР-м и Лышъхъэ ипресс-къульыкъ

ШУШІЭ программэм хэлэжьагь

2010-рэ ильэсүм кыщегьэжьагьэу аш фэдэе программэр заповедникүм щагъафедэе псэушхьэхэм үсчхэр къафэщэфыгъэнхэм, ветеринаар фэо-фашэхэр афэгъэцэкгээхэм пае.

Псэушхьэхэмрэ къэкыхэрээрээр кызээтегъэнэжьагъэнхэмкэ, Кавказ къэралыгь

чыюопс биосфернэ заповедникү Х. Г. Шапошниковым ыцэ зыхырэм щыпсэурэ домбайхэм якъэухумэнкэ заповедникүм юфышо зэришэрэр Адыгеим и Лышхьэ хигъэунэфыгъыгь.

«Республикэм исхэмрэ ихаклэхэмрэ Кавказым щыпсэурэ псэушхьэхэм нэуасэ мыш

защидашын альэкьыщт. Къохъэлэ Кавказым зыпк щырагъэуцожын альэкьыгъэ домбайхэр ахэм зеращищхэм мэхъанэшхо и. Maklэу узылуклэрэ псэушхьэхэр кызээтегъэнэжьыгъэнхэмкэ заповедникүм ыплизгуу джыри тыфэхүүт. Шушиэ программэм «Насып гъуваткү»

Адыгеим и Лышхьэ тыгъуасэ Гъозэрыплээ зэком, псэушхьэ 16хэр зыщаыгырэ чынпэм щылагь, домбаеу Муникэ кызэрэдеклоктыхэрэр зэригъэшлагь. Къумпыл Мурат шушиэ программэм «Насып гъуваткү» зыфиорэм хэлэжьагь, псэушхьэхэм къазэрадеклоктышхэм пае мыльку аритыгь.

зыфиорэм десэгъаштэ, аш социальна мэхъанэшхо и. Гукэгъуахэльнену, псэушхьэхэр шу альэгъунену цыфхэр аш егъасэх», — **кыыуагь Къумпыл Мурат**.

Заповедникүм идириектор Адыгеим и Лышхьэ тхьеуетээсэу кыриуагь тыкъэзыцуухьэрэ дунаим икъеухумэнэрэ шушиэ программэмрэ илахь зэрхишыхьэрэм фэш. Сергей Шевелевым кызэриуагьэмкэ, я XX-рэ лэшэгъум иубэгъу Кавказым исыгъэ домбайхэр агъэклодыгъагъэх. Ау тэклутэклүүс юфхэр зыпк рагъэуцожыгъэх. 1940-рэ ильэсүм мэшлоку гъогумкэ апэрэ домбайтфыр Хъаджэхуу истанцие къагъэсыгъагъэх. Джыдэдэм заповедникүм домбай 1200-рэ фэдиз щэпсэй.

Апэрэ домбайхэр Приокскэ-Терраснэ къэралыгь заповедникүм кырашыгъагъэх. Ильэс 16 зыныбжь домбаеу Муники аш кырашыгъагь. Мэфэ заулэклээзэхэмрэ псыхом къыхахыжыгъэ домбайшыр цыккүри заповедникүм къаклохэрэм зэрэгэлтэгъун альэкьыщт.

Адыгеим и Лышхьэрэ заповедникүм ипащэрэ Хъымышкээ дэт гурит еджаплэм икэлээджахкохэм залокхэм псэушхьэхэр шу альэгъую къэлэцфыкхэр пүгъэнхэм мэхъанэшхо зэрилэр къауагь. Чыюопсым и Дунэе мафэ ехъулээзэу заповедникүм щыклюгъэ юфхъабзэм ахэр хэлэжьагъэх.

Сурэхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Хэхъоныгъэм иЮфыгъохэм атегущынагъэх

Адыгэ Республикэм и Лышхьэ Къумпыл Муратрэ Кавказ къэралыгь чыюопс биосфернэ заповедникү Х. Г. Шапошниковым ыцэлэхэм ипащэрэ Сергей Шевелевымрэ Гъозэрыплээ зыщэлэхэм, чыюопсым икъеухумэнкэ язэдэлэжьэнэгъэ ыкыи Гъозэрыплээ ихэхъоныгъэ илофыгъохэм атегущынагъэх.

Проектыкхэрэхэр пхырыщищхэмэнкэ, зеклоным зөгъэушомбгүүгъэнхэмкэ тапэки ияа зөдэлжэлжьэнэгъэ лягъэклотхэм зэрэфхэхъязырхэр бгүүнтүмки къыхагъэшыгь.

Адыгэ Республикэм и Лышхьэ кызэриуагьэмкэ, тыкъэзыцуухьэрэ дунаим изытет

еельтигъэу укъэгүүшүэн хүумэ, Адыгейр хэгъэгум ичыплэ анахь дахэхэм ашыц. Арышь, зеклоным зөгъэушомбгүүгъэнхэм пае тыкъэзыцуухьэрэ дунаим изытет зэрар тыфэмыхьоу, Адыгейм ичыюопс идэхагэе цыфхэр щыгуулынхэм иамал ятыгъэн фое. «Заповедникүм Республикэм

ичыплэшхо еубиты. Ильэс къэс зекло аш къаклоэр нахыбэ мэхъу. Арышь, заповедникүм хэхъоныгъэм илофкэ чанэу тыдэлажьэ. Гъозэрыплээ зеклохэр нахыбэу къэклонхэм пае бэ зэшлотхырэр, хъаклохэм нахь кызыэрхялтим тетэу юфхъабзэхэр зетэхъэх. Хъугъэ-ша-

хъумэнрэ япхыгъэ псэуальэхэм мы чыплэр кызэфдэгъэфедэн тлээхээ», — **кыыуагь Къумпыл Мурат**.

Сергей Шевелевым кызээрхигъэшыгъэмкэ, ильэсийнм кыклоц Гъозэрыплээ кемпинг, цыфхэр зыщырагъэблэгъэштхэ гупчэ щагъэпсүйт, вольер комплексы зырагъэушомбгүүт, тъогукхэр пхырашыцхых, джащ фэдэу цыфхэу зекло къаклохэрэм кызыфагъэфедэн альэкьыщт псэуальэхэр агъэпсүйтхых.

Гъозэрыплээ тапэки хэхъоныгъэ егъэшыгъэнхэм ехъигъэ юфыгъохуу ижо альэгъуягъэхэм Адыгейм и Лышхьэ адыгиргэштэй. Аш кызыэрхигъэшыгъэмкэ, гъэмэфэ лагерь зыхэтишт комплексыкхэм, зеклонымрэ тыкъэзыцуухьэрэ дунаим икъеу-

хъумэнрэ япхыгъэ псэуальэхэм мы чыплэр цыфхэм нахь къыхахынхэмкэ, ныбжыкхэ, волонтер проектхэр пхырышигъэнхэмкэ яшыагъэ къэлэшт.

«Тичыюопс-климатическая ыкыли рекреационна амалхэр акылыгъэ хэлъэу, нахь дэгъую гъэфедэгъэнхэм тываа тетэгъэтэй. Чыюопсир зэшымыкхоним даклоу зеклохэмкэ гъэшэгъон хууцт юфыгъохери зэшлотхых. Заповедникир къэлэшт зыфхэхурэ юфхъабзэхэм адэтэгъаштэ ыкыли Адыгейм экологилем ылъэнхыкхэ изытет зэшитмыгъаюу зеклоным зөгъэушомбгүүгъэнхэм тываа тедэгъэтэшт», — кыыуагь Къумпыл Мурат.

АР-м и Лышхьэ ипресс-къулыкъу

«Владимир Путиным детэгъаштэ»

Украинэм ѢыкIорз хэушхъафыкIыгъэ дээ операцием елъыкIэу фыриIэр кырыIотыкIыгъ АР-м иветеранхэм я Совет итхъаматэу КъоджЭ Аслын:

— Тэ, заом, юофшэн, Улшыгъэ Къуачхэм яветеранхэм, заом икэлэццыкIухэм тицыхэ тель демилитаризациемкэ ѢыкI денацификациемкэ Украинаэм ѢыкIорз операцием мамырныгъэ нэшанэ зэрэхэлтэй. Аш мурадэу зыдигъыр Донбасс ѢыкI Урысаем игъунапкъехэу дээ Ѣынагто зыдэштыжэхэм мамырныгъэ ѢыкI ашыгъэлэгъягъэнээр ары.

УФ-м и Президентэу Владимир Путиным лыхъужьынгъэ ѢыкI шынпъягъэ хэлъэу иоофшэн зэригъэцакIэрэм детэгъаштэ. Шыпкъэ, киевскэ режимым а зекIуакIэр ыгу рихъярэп. Ау тэ, ветеранхэм, мамырныгъэм ыуасэ ѢыкI теклоныгъэм икъыдхэхын зэрэмьыгсынкIэр дэгъоу тэшэ.

Ткъош украинцэхэм тэ тапэуцужьырэп. Урьсхэри украинцэхэри тызэгъусэхэу нацист Германiem тызэрэпэуцужьыгъэ тарих нэклубгъом зэрэхэтыр тапэки зэрэдгъэптиштэм тыпильшишт.

Мы уахтэм гумэкынгъо ѢыкI кынигъо зэкэми тыхэт. КъохъапIэм ѢыкI Бандэрэ къотхэм гухъэгжэ хэлъэу къагъэлурэ къэбархэм ямылтыгъэу, Президентэу В. Путиныр зэдэгүүштэгъухэм зэра-

фэхъазырыр къею. Ау къидгурэо КъохъапIэр зикъотэгъу киевскэ хабзэм ылъеныкъокI ма-мамырныгъэр зыхэль лъэбэкухэу Урысаем ыдзыхэрэм лъэшэу къазэрэпэуцущхэр.

Денацификациемкэ ѢыкI денационализациемкэ хэушхъафыкIыгъэ дээ операциеу Украинаэм ѢыкIорэр ткъош лъэпкъым игенойцд къызэтегъэуцогъэнээм ѢыкI итарих къыфигъэзжын фэорыштэшт.

Игъорыгъоу лъэкIуатэх

НАТО-м ѢыкI ЕС-м киевскэ режимир зэрауцшырэм къегъягъо Украинаэм Ѣыхъурэ-щышшэрэм Европэр хищэн США-м зэригүүхэлтыр ѢыкI Урысаем къытыжын ыльэкIыщт ядернэ джэуапыр ежь льымыгъесынэу мэгугъэ.

Украинэм «афганизациер» ильхэгъэнэымкэ Америкэм игүүхэл зэрэхъырымыкыщтыр гъэнэфагъэ, сыда пломэ проектэу «Антироссий» зынфилорэр зыгъэлорышшэрэ гупчэр США-м ит.

Урысаем и Улшыгъэ киевскэ мэфих хуульгъэу нацист киевскэ режимым идзэхэр Украинаэм Ѣызэхакуутэх: псэолье 1100-рэ, мыш хэхъэх арсенал шхъялхэр,

авиациер, аэродромхэр, ПВО-м исистемэ, танк 200-м ехъу, США-м и ВМС идээ базэу Очаковэм дэтыр, нэмыххэр.

Урысаем и Улшыгъэ космическое киевчихэм

ыкI дээ авиацем фитэу

Украинэр къабыыхъэ.

Къэлэшхохэр, Киев зэ-рахэтэу, къадзыхъагъэх.

Зэпэуцужьыр чыпэ-чып-пэу ашэхэр.

Украинскэ дзэхэр зэкэ-клох, полк псаухэм йашэр

къагъэтэйлъызэ зыкъаты — националистхэм ѢыкI

США-м ишомынгъэхэм

апаэзи хэклюдэнэу фаеп.

ХэушхъафыкIыгъэ опе-

ратицием Урысаем и про-

фессионал-контрактник-

хэр хэлажъэх, арыш,

шIуагъэ къытэу явшъэ-

рлыгъэр зэрээшшIуахы-

штим щеч хэллэп. ДНР-м

ыкI ЛНР-м акIуачIхэр

ыпекI лъыкIотэнхэм фэ-

форыштэх, Донбасс ипсэу-

плабэхэм альэппэх.

Къэбар нэпцIхэр агъэIух

Банковскэ системэм, аш хэхъэ Сбербанкыри, иоофшэн епхыгъэ къэбар нэпцIхэр социальнэ хытыухэм бэу къарэхъэх.

«Ахэр шьушлошь шьумыгъэхъу. Непэрэ ма-фэм ехъулIеу товархэм ѢыкI фэо-фашихэм апэхъэрэ ахьщэм итынкээзи пэриоху ѢыкIэп. Зэпэуцугъо фэмыхъоу Сбербанкыри иоофшэн зэхеэш»,

— къышело мы банкым иофициальнэ аккаунт.

Сбербанкыри ѢыкI аш ипартнерхэм ясервисхэм ыпекI зэрэштыгъеу ѢыкI Ѣынэгъончъеу ѡоф ашэенным пыльх, ашкэ гумэ-кыгъо ѢыкIэп.

Гъунапкъэхэм ашыщхэр щагъэзыягъэх COVID-19

COVID-19-р кызэузыхэрэм япчагъэ нахь макIэ хуунэу зэрэригъэжъагъэм епхыгъэу УФ-м и Роспотребнадзор унэшшуакIхэр ышыгъэх. Нэгуихъом игъэфедэн ѢыкI дезинфекцием анэмыкIэу адэ гъунапкъэхэр зэкIэ Ѣыгъэзьеуэнхэу ведомствэм къытыгъ.

Шапхъэу щагъэзыягъэхэм ашыщ кинотеатрэхэм, театрэхэм, концертнэ залхэм, шхаплэхэм ѢыкI нэмыхкI цыиф къуапIхэм ачIхэшт нэбгырэ пчагъэр.

— Коронавирусым иштаммыкIэу «омикрон» зызыщишьомбгъурэ лъэхъаным дгъэцэктэн фэе шапхъэу Ѣытэр нэгуихъор зэфэшыгъэ унз клоцхэм ашыттулынэр ѢыкI дезинфекции шыныр гъэлэшьэнээр ары, — къытыгъ УФ-м и Роспотребнадзор.

Мы унашьохэр эконо-

микэм илъеныкъо зэфэшхъафхэм япхыгъэху, ѢыкI шIеныгъэлэжхэм яшшошхэм ялъытыгъэх. эпидемиологием изытет

Сымаджэхэм япчагъэ нахь макIэ мэхъу

Гъэтхапэм и 1-м ипчэдийжь сыхыатыр 10-м ехъулIеу оперативнэ штабын кыIэкIхъэгъэ къэбарынкIэ, Адыгейим зэпахырэ узхэмкIэ игоспитальхэм нэбгыри 3-мэ яшыIэнэгъэ Ѣызэптигъ.

Зидунай зыхъожьыгъэхэз бзыльфыгъитур Мыеекуапэ ѢыкI Красногвардейскэ районым, хуульфыгъэр — Мыеекъопэ районым ашыщых. Лабораторнэ улпэлкунхэм кызыэрэгъэлэгъуацгаэмкIэ, зэрэлпIыкыгъэхэр зэпахырэ узыхыгъэ COVID-19-ары.

Зигтугы къэтшыгъэ уахтэм ехъулIеу зэпахырэ узэу коронавирусирэ Адыгейим Ѣыпсэурэ нэбгырэ 44042-мэ къахагъэштыгъ.

Ахэм ашыщай нэбгырэ 7788-мэ ялазэх (чэц-зымафэм къыххуацгаэр нэбгырэ 300), хуужыгъэр нэбгырэ 35362-рэ (чэц-зымафэм хэхъуацгаэр 456-рэ), зидунай зыхъожьыгъэр — 892-рэ (чэц-зымафэм нэбгыри 3).

Нэбгырэ 44042-рэ Республикэм имуниципальнэ ицэупIхэм атегощаагъэу:

- Мыеекуапэ — 19610-рэ;
- Тэххутэмыкье районыр — 6116-рэ;
- Мыеекъопэ районыр — 5793-рэ;
- Красногвардейскэ районыр — 2574-рэ;
- Джэджэ районыр — 2512-рэ;
- Коцхъэблэ районыр — 2474-рэ;
- Теуцожэ районыр — 1829-рэ;
- Адыгэкъалэ — 1561-рэ;
- Шэуджэн районыр — 1573-рэ.

Нэклубгъор зыгъэхъазыгъэр IЭШЫИНЭ Сусан

Пенсиехэмкіэ фондым къеты

Ахъщэ тынхэм зэхъокыныгъэу афэхъугъэхэр

УФ-м Пенсиехэмкіэ ифонд ахъщэ тынэу ыгъэпсыхэрэм ашыщхэр 2022-рэ ильэсэм мэзаем и 1-м къышыублагьэу проценти 8,4-кіэ индексацие ашыгъэх. Зэхъокыныгъэу ахэм афэхъугъэхэр...

Ны мылькур

Мыш фэгъэхыгъэ програм-
мэм къыдыхэлтыатаа ўа апэрэ
сабый къызэрхъухъээхе уна-
гъом ахъщэ тынэу къыратырэр
сомэ 40646-рэ чапычи 7-кіэ
нахъыбэ хъугъэ ыкыи сомэ
525527-рэ чапычи 90-м нэсигъ.

Кілэцыкыуиту зиэ унагъоу
ятоонэрэ сабыир 2020-рэ ильэ-
сэм ыпэкіэ къызфэхъугъэхэ-
ми (ыпунэу къаызыхъигъэхэ-
ри къыхеубытэх) мыш фэдиз
къаратырэр.

Унагъом сабыиту исэу, ахэр
2020-рэ ильэсир къызихъагъэм
ыуж къехъугъэхэм, ны мылькоу
къаратырэм сомэ 53712-рэ
чапычи 27-рэ къыхеубытэх
сомэ 693144-рэ чапычи 10-рэ
хъугъэ.

Апэрэ сабыим пае ны мыль-
кур къызэрхъагъахэу, нэужым
сабый къызфэхъугъэхэм е
ыпунэу къаызыхъигъэхэм къе-
ралыгъом йэпилэгъоу къари-

тырэми къыхеубытэх. Мыгъэ
ащ фэдэ ахъщэ тедзэр сомэ
168616-рэ чапычи 20-рэ хъугъэ.

Мазэ къэс къатырэ ахъщэр ыкыи социальни фэло-фашихэм «япакет»

Фэгъэктотэнхэр зиэхэм мазэ
къэс къафэкюре ахъщэ тынэр
проценти 8,4-кіэ индексацие
ашыгъэх. Ахэр зыфагъэнафэхэ-
рэр сэкъатынгъэ зиэхэр (кілэ-
цыклоу сэкъатынгъэ зиэхэри
ахъщы), «техногеннэ» хъугъэ-
шлэгъэхэм зэрар къызфэхъигъэх-
эр, Хэгъэгу зэошхом, нэмых
зэо-зэпэуцужхэм ахэлжъагъэ-
хэр, яветранхэр, нэмыххэр.

2022-рэ ильэсэм мэзаем и
1-м нэс пштэмэ, ащ фэдэ ахъ-
щэ къыфаклю Адыгэим исыр
нэбгырэ 39421-рэ мэхъу.

Социальни фэло-фашихэм
«япакет» ыуаси къыхеубытэх.
Мэзаем и 1-м къыщегъэхъагъэу

ар сомэ 1313-рэ чапычи 44-рэ
мэхъу.

Пособиехэр, компенса- циихэр, нэмыхк социальни ахъщэ тынхэм

УФ-м Пенсиехэмкіэ ифонд
ыгъэпсыре социальная йэпилэгъоу
проценти 8,4-кіэ индексацие
ашыгъэхэм ашыщых кілэцык-
лоу ыныбжъ ильэсэрэ мэзихыр
мэхъуфэкіэ ащ лыпильэрэм
мазэ къэс къыфэкюре пособи-
ер, сабыир къызыхъукэ зэтигъо
ахъщэ тынэу къатырэр, радиа-
цием иягъэ зэригъэхъэхэм
къафэкюре ахъщэ тынэр.

Мары ахэр зыфэдиз хъу- гъэр:

бзыльфыгъэу сабый ежэрэм
ыкыи къызфэхъугъэм пособиу
къыратырэр — сомэ 767-рэ
чапычи 72-рэ;

сабыир къызыхъукэ къатырэ
пособиер — сомэ 20472-рэ
чапычи 77-рэ;

унагъоу сабый лыпильэрэм
зыштагъэхэм, сэкъатынгъэ зиэ
кілэцыклоу, ыныбжъ ильэс
7-м шлокыгъэр е зын къиль-
фыгъэхэр ыпунэу зыштагъэхэм
зэтигъо ахъщэ тынэу къафа-
клюрэр — сомэ 156428-рэ чапычи
66-рэ;

дзэм къулыку щихынэу да-
шыгъэм ишхъэгъусэ сабый
ежэмэ къатырэ зэтигъо ахъщэ
тынэр — сомэ 32420-рэ чапычи
77-рэ;

кілэцыклоу къехъугъэм
ыныбжъ ильэсэрэ мэзихырэм
нэсыфэкіэ къыратырэр — сомэ
7677-рэ чапычи 81-рэ;

дзэм къулыку щихынэу да-
шыгъэм сабый къызэрэфэхъу-
гъэм пае зэтигъоу къыратырэр —
сомэ 13894-рэ чапычи 61-рэ.

Дунаим ехыжыгъээр агъэтылтыжынным пае къатырэ пособиер

2022-рэ ильэсэм мэзаем и
1-м къышыублагьэу ар сомэ
6964-рэ чапычи 68-рэ зэрэ-
хъугъэр.

УФ-м Пенсиехэмкіэ
ифонд и Къутамэу АР-м
щыэм ипресс-къулыкъу

Еджэныр зикласэхэм апай

Урысые зэнэкьюкоу «Живая классика» зыфиорэм къэралыгъом ис
кілэджехэкіо мин 35-м ехуу хэлэжъагъ. Ильэси 10-м къыщегъэхъагъэу
17-м нэс зыныбжъхэр ары ащ зыкыщызыгъэльагъохэрэр.

Зэнэкьюкум иапэрэ уцугъо
къыдыхэлтыатаа классым
исхэм ашыщуу анах дэгъоу
къеджэхэрэр къыхахыгъэх. Нэ-
ужым гурит еджаплэмкіэ анахь

дэгъоу зыкъэзыгъэльагъуагъэ-
хэр зэнэкьюкугъэх ыкыи шьол-
лыр уцугъом ихъагъэх.

Къыткіэхъухъэрэ ллэужхэр
еджэнэм нахь фэшгэхъенхэр,

агукіэ къыхахырэ тхыгъэм мэ-
хъанэу ялэр къыдальтээзэ къе-
дженхэр, еджэнэр зикласэхэр

бэу зэрэшгэхэр къагъэлэ-
гъонир ары пшъэрэиль шъхьа-

гъэу зэхэшаклохэм зыфагъэуу-
жыгъэр.

Зэнэкьюкоур гурит еджаплэ-
хэм э тхыльеджаплэхэм ашы-
зэхашаа. Анах дэгъоу зыкъэ-
зыгъэльэгъогъэ ныбжыкіэхэр

шьольыр уцугъом хэлэжъэштых,
ащ теклонигъэ къыщидэзыхы-
гъэхэр дунэе кілэцыклоу гупчэу

«Артекым» клощых. Зэнэкью-
кум ифиналныкюо ыкыи ифи-
нал ихъаштых. Кином ыкыи та-
атрэм ижъуагъохэм, литерату-
торхэм ныбжыкіэхэм ясэнау-

щыгъэ уасэ афашыщ. Сэнай-
щыгъэ ин зыхэль ныбжыкіэ-
хэм алае программэ гэшгэгъон
зэхашаагъ, ахэр театрэм ио-
фышгэхэм, тхаклохэм, артистхэм
ыкыи блогерхэм нэуасэ афэ-
хъуштых.

Зэнэкьюкоу «Живая клас-
тика» зыфиорэр ильэсипшы-
кіэ узэкіэлбэжымэ апэрэу
зэхашаагъ, гээ къэс кілэцы-
клоу миллиони 2-м ехуу ащ хэ-
лажээ.

ДЕЛЭКЬО Анет.

Гуущыэ къызэрхъохэмкіэ тызэлъыгъэсийн

Урысыем икэралыгъо программэу «Іэрыфэгъу щыла-
кіэр» зыфиорэм ыкыи культурэм фэгъэхыгъэ хэбзэ уна-
шьоу щылэхэм къапкырыкыхээзэ тофхъабзэхэр хэгъэгум
щызэхашаа.

— Культурэм, гъесэн-
тэм япроектэу «Гуущыэ
къызэрхъохэмкіэ» зы-
фиорэм хэхъэрэ тофхъох-
тэгъэцакіэх, —
къытиуауль Адыгэ Республика
культурэм къызэрхъохэмкіэ и
Министерствэ испециа-
лист шхъяаэу, тарихъ
шынэгъэхэмкіэ канди-
датэу Теуцожъ Нуриет.

— Сэкъатынгъэ зиэх-
эм тигуущылэхэмкіэ
нахьышюо талыысы-
ным фэш уз хылынхэр
зиэхэм, зэфэшыгъэ
сымэджехъэм ачлэх-
хэм ятворчествэ хагъэ-
хъоним, якультурнэ щы-
лаклэ зырагъэшшомбгү-
нным яхыллэгъэ тофхэр
зэхэтэшх.

— Іэпэласэм иеджаплэ,
экскурсиөхэр, лекци-
хэр, псакунгъэм игъэ-
пүтэн афэгъэхыгъэхэр,
фэшхъаф зэхахъэхэр
ыпкіэ аламыхэу зэхашэн-
хэу проектым къыщыда-
ллытэх.

Онлайн шыкіэр агъэ-
федээз, зэлъылэссыкіэ
амалхэм ахагъэхъо-

щых, культурэм иеджа-
лэхэр ащ хэлэжъэнхэ
альякыщ.

Ирина Панинар про-
ектым ипащ. Мыш фэ-
дэ телефонкіэ шууфы-

теомэ хуущт: +7-917-587-
82-27.
САХЫДЭКЬО Нурбый.

Теклоныгъэм ия 77-рэ ильэс ипэгъокI

ПЧЫКІЭ НЭФЭУ ИГЬАШІЭ БЛАГЪЭ

Андырхое Хъусен. Ильэс 21-р мэкіэ дэдэми, уимафэ пэпчыкіэ шлоу пшлэн пльэкъыштым ищис Хъусен лэужхэм къафиғъенагъэр.

гъу мыухыжь цыфхэмкіэ иныгъэ.

Ильэс 21-рэ зэкіэмкіи кыгъашлагъэр Хъусен, ау мы охтэ кіэкым бэ аш фызэшшокыгъэр.

Усакло, журналист, дзэклоли-политрук, Лыхъужь

Илэгту цыклюхэм афдээу, Андырхое Хъусен къешэкыгъэ дунэе дахэм ыгъэгушлоу, нытыхэм зэрилькіэу Іепынэгъу афхэхьоу, еджэныр икласеу, усэныр хэгощагъеу къэтеджигъ. Іэтэхуугъ иапэрэ усэ заулэ хэку гъэзетым кызыщыхеутым. «Щэхурадж» зыфилорэ усэу икіэсэ псыхом итеплэ ыкіи игъэспыкіэ нэгум кыкіэзгъэуцорэр, Хъусен сабыйми умышиэнэу, лъэшэу пшхъалэу къэуугъ. Нэмыкі усэхэри ыгу лячай щытлыгъуагъехеу дахэх. Класси 7-р кызызехэм Хъусен Адыгэ кілэгэгъэджэ техникумчэхъя. Аш литкружоку щизэхэшгэагъэм чанэу хэлажьеу, ыужыкіэ пэшэнгыгъ дызэрихъ хуугъягъ. Хъусен иусэхэр хэку гъэзетым зэкіэлтиклоу кыхъэштигъ, зэчай гъэнэфагъ зыхэль абдзэх кілэ нэутхэр тхаклохэм язэлкіэзхэм ахэлажъэштигъ. Щылагъ ар шэклогъум и 20-р 1935-рэ ильэсем краим итхаклохэм яконференции Ростов-на-Дону щыкуюгъ. Адыгэ тхаклохэмрэ усаклохэмрэ яапэрэ зэфесэу щылагъэм иофшіни Андырхуаер хэлэжъяагъ ыкіи кызыгүүгъиагъ.

Хэгъэгум, цыфхэм ыкіи иадыгэ лъэпк алае зышхъа-съжыгъэп, мамыр огур зэрэмыкюсэнэу, кіэлкіэ дэдагъеми, зэо хъазаб тхъамыклагъор йүнгъэктэу, Хъусен пстэуми тэш пае ыпсэ ытыгъ.

Уиунэ зыщи-гъаси, хасэ кло

Андырхое Хъусен Шэуджэн районым ит къуаджэу Хъакурынэхъаблэ гъэтхапэм и 2-м 1920-рэ ильэсем кыщыхуугъ. Ятэу Борэхъэрэ янэу Къутасэрэ ако-апхъухэм лъэпк пүнгэгъэ дахэ зэрхагощагъэм ищис ялфыгъэхэм гукіэгъу лъэшэу хэгъэгумкі, лъэпкымкі къапкырыгъээр. Борэхъ ыкъохэр – Хъасан, Хъид, Хъусен зэошхом ифронт зэфэшхъафхэм яапэрэ мафхэм къашуублагъэу алтыгъ. Джарэу зы унагъом щыщхэм я Чыгу, я Родинэ, ягукіэ-

Адыгэ педучилищир кызызехъум, хэку гъэзетэу «Социалистическая Адыгейм» юф щишлагъ. А уахтэм ижурналист пшшерьхэр ыгъэцакіээ, хэкум ишыкіэ-псэукіэ лъэныкъуабэкіэ кыриотыкыныр фызэшшокыгъ. Хъусен итхыгъэхэр мы ильэсем бэрэ гъэзетым кыхъеутых. Аш готэу, ежь итврческэ юфшіни лъегъэхъя. Гъэзет нэкубгъохэм иусэхэр бэрэ артых, ахэр зэхэуэгъоягъеу, зы тхыль ыгъэхъазырын мурад кілэм илагъ, ау игъо фифагъэп.

Дзэ къулыкъур

1940-рэ ильэсем Андырхое Хъусен дзэм ашагъ. Къулыкъум кіорэ кілэм ныр – Къутас кылыкъуатээ, ушьий гущы-Іэхэр кыриоштыгъ.

Ным игумэк, аш игущыгъ зынэссырэр лыгъэ-цыфыгъэ хабзэр арэ зэрэштыр кыгырууагъеу, янэ іаплл пытэкіэ зыкіиубыти, «Тян, умыгумэкі, Чыгур къэмштэу тыкъэштэнэ!» ылуу, игъогу техъагъ.

Хъусен игущыгъ епцыжыгъэп.

Къулыкъур ыхъызэ, Сталинград дэт военнэ-политическэ училищым еджакло агъэхъя. Усэхэр, очеркхэр етхых, хэку гъэзетым къарегъехых, кыншхауты. Ау ти Хэгъэгу ышхъашыгу зэо жылымыр кынцуугъ. Апэрэ мафхэм къащегъэхъя, Хъусен зэуаплэм ыхъагъ. Снайпер зэокиэшыкіэм ар кіещакло фэхъуугъ. Хъусен епложын имышыклагъеу, псэемыблэхъигъ. Лыгъэшхозэрихъэзэ, политрукуа Андырхуаер, шэклогъум и 8-м 1941-

ре ильэсем Украина ит селоу Дъяковэм дэж щыкіогъэ зэошхом лыгъэ хэлъеу зэуаплэм щиғэхъигъ. Хэгъэгум итхаклохэмкіэ апэрэу Советскэ Союзым и Лыхъужь зыфилорэ щытхуціэр Хъусен кыфагъэшшошагъ.

Гъэтхапэм и 28-м 1942-рэ ильэсем гъэзетэу «Правдэм» кытхыштыгъ: «Никогда не сотрется память о подвиге доблестного сына советского народа младшего политрука Хусена Андрухаева, геройски погибшего в неравном бою с немецкими захватчиками».

Шэжь лъапI

Адыгэ лъэпкым ыкъо батырэу Андырхое Хъусен ыцэ фэсакъеу елэты, шэжжым аш ыцэ ныбжырэу хэтышт. Хъусен икъуаджэу Хъакурынэхъаблэ ыкіи селоу Дъяковэм Луганске хэкумкі, усаклор зыфыгъэхъям, саугэхъэр щыфагъеуучьихъ. Икъуаджэу Хъакурынэхъаблэ Андырхое Хъусен илитетурнэ музей ильэс 40-м къэссыгъеу юф щишэ, Лыхъужьын ыцэ зыщеджгэгъэ кілэгэгъэджэ училищым ехъы,

къалэм, икъуаджэ яурамхэм ыцэкіэ яджагъэх.

Адыгейм итхаклохэм ашыщхэм усэкл-дзэклолиэу Андырхое Хъусен усэхэр ыкіи поэмзэхэр, рассказхэр ыкіи повестхэр фатхыгъэх.

1970-рэ ильэсем Хъусен зыщымыгъэжь ужым иусэхэм пүнгэгъэ коччашылоу апкырыллыр кындульти, Пшызэ комсомолым ишүхъафтнену Н. Островскэм ыцэкіэ агъэнэфагъэр кыфагъэшшошагъ.

Хъусен ежь щыгъэзэ тхыль кындиғъэйнену игъо имыфагъэми, гъэзетхэм, журналхэм кыншхиутигъэхъэр Жэнэ Кынримызэ зэо ужым кынгуоийжыхи, «Сэ сиорэд» ылоу 1946-рэ ильэсем апэрэу тхыль кындиғъэзгъягъ. Аш ыужым 1971-рэ ильэсем сборникэу «Орэд къэсющт», 1976-рэ ильэсем нэпээпль-сборникэу «Сыпсау сышульыт» адыгабзкии урсыбзэки Мыеекуапэ кыншидэгъягъэх.

Усакло, журналистэу, политрукэ, Лыхъужьэу Андырхое Хъусен ишүлъэху мыхыжыкіэ Теклоныгъэшхор кынгъэблэгъягъ. **МАМЫРЫКЬО Нуриет.**

Сиадыгабзэ анэ пэлъыт

*Синидэльфыбзэ дэими дэгъуми,
Дунаир рисиши эйлэхъи сүтим.
Сыдрэ уахъти – гъэбэжъиу, огъуу
Сэркіэ оицхыбыбым ренэу ар фэд.*

Дунаим цыф зэфэшхъафэу щыпсэурэр бэдэд. Ахэм лъэп-

къеу кызызыхэкыгъэр ашэ, агъэлъаплэ. Лъэпкхэм рызэгү-

рылохеу бээ я, ар яныдэльфыбзэ. Лъэпкым ыбзэ лэкіэзмэ ежри мэкоды.

Цыфым ишыгынгъэ бзэм епхыгъ. Апэрэ гущыгъеу сабыйм кынчуорэр «нан». Зыкыиэты къэс сабыйм изэхэшшикы нахь хэхъо, ыбзи нахь къетлатэ. Ныдэлъфыбзэ зиунаагъо ильхэм ясабийхэм нахь пынкіеу къэгущыгъиэнэу рагъажэ.

Ны-тымэ къагурыон фаеу сэлтэйтэ зыбзэ нахь кытлэтэхъэ сабыйхэм нэмыкыбзэхэр нахь пынкіеу зэрэзэрагъашэрэр. Гукъа нахь мышыеми, адигэ лъэпкым иныдэльфыбзэ гүнэм нэзгъэсхэрэр джырэ ныбжыкіэхэр ары.

Ахэм къагурыорэн кызызшальфыгъэ, зыщаплугъэ чын-пээрлэхъэр лъэпкым иныдэльфыбзэрэ куячайе ялэр. Зинидэльфыбзэ зымышырэ зыфыгъим ильэпк итарихъи, ишэн-зекула-кіэхэри ышлэн ылъэкынштэп.

Ныдэлъфыбзэр ылъэхъэр дунаим кытхехъо. Сабыйр зыпурэмэ ашыгъупшэ хууштэп ныдэлъфыбзэр зытшлэхдкіэ ныбжыи ар зэрэтымыгъотыжынштэр.

Бзэр – пээ. Сыбзэ – си-байныгъ.

**Кэлэцыкыу ыгъынпэу
N 1-м икэлэлпэу
СЭКҮРЭ Мариет.**

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм и Улъэклы-лъытэкло палатэ ехыллагъ» зыфиорэм ия 4-рэ статья зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2021-рэ ильэсүм тыгъэгъазэм и 27-м ыштагъ

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм и Улъэклы-лъытэкло палатэ ехыллагъ» зыфиорэм ия 4-рэ статья зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2002-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 26-м аштагъэу N 81-р зытетэу «Адыгэ Республикэм и Улъэклы-лъытэкло палатэ ехыллагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзээгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2002, N 7; 2005, N 7; 2006, N 5; 2009, N 12; 2010, N 5; 2011, N 8, 12; 2013, N 11; 2016, N 6; 2021, N 8) ия 4-рэ статья мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) я 4-рэ Iахыр мыш тетэу къетыгъэнэу:

«4) Адыгэ Республикэм и Улъэклы-лъытэкло палатэ и Тхъаматэ иполномочиехэр икынкэ мэзи 3 нахь маклэ къемынагъэу мы статья ия 2-рэ Iахь зигугуу къышыхэрэм Адыгэ Республикэм и Улъэклы-лъытэкло палатэ и Тхъаматэ Iэнатлэ Iуагъэхъащхэмкэ предложениехэр Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм Iækлагъахъэх.»;

2) я 41-рэ Iахыкэлэр хэгъэхъохъенэу ыкли ар мыш тетэу къетыгъэнэу:

«41. Мы статья ия 3-рэ Iахь зигугуу къышыхэрэм Адыгэ Республикэм и Улъэклы-лъытэкло палатэ и Тхъаматэ игуадзэрэ иаудиторхэмрэ Iянатлэхэм альгъэхъащхэмкэ предложениехэр Адыгэ Республикэм

и Къэралыгъо Совет – Хасэм Iækлагъахъэх Адыгэ Республикэм и Улъэклы-лъытэкло палатэ и Тхъаматэ игуадзэрэ иаудиторхэм яполномочиехэм япальэ икынкэ мазэ нахь маклэ къемынагъэу.».

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым куачлэ илэ зыхъурэр

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжагъэу мы Законым куачлэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъээ Къумпыйл Мурат

къ. Мыекъуапэ,
тыгъэгъазэм и 29-рэ, 2021-рэ ильэс
N 33

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм имуниципальнэ шэпхъэ-правовой актхэм я Регистрэ ехыллагъ» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2021-рэ ильэсүм тыгъэгъазэм и 27-м ыштагъ

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм имуниципальнэ шэпхъэ-правовой актхэм я Регистрэ ехыллагъ» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2008-рэ ильэсүм тыгъэгъазэм и 23-м аштагъэу N 223-р зытетэу «Адыгэ Республикэм имуниципальнэ шэпхъэ-правовой актхэм я Регистрэ ехыллагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзээгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2008, N 12; 2009, N 6; 2013, N 7) мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

я 3-рэ статьям ия 1-рэ Iахь ия 1-рэ пункт мыш тетэу къетыгъэнэу:

«1) муниципальнэ шэпхъэ-правовой актхэм чыпэ

зыгъэорышижынымкэ къулыкъухэмрэ муниципальнэ образованиехэм чыпэ зыгъэорышижынымкэ якъулыкъухэм ялофышэхэрэ аштагъэхэр;»;

2) я 4-рэ статьям ия 1-рэ Iахь ия 2-рэ пункт хэт гущылэ «аляклагъахъэх» зыфиорэм ылж гущылэу «тхъильхэр» зыфиорэр хэгъэхъохъенэу;

3) я 5-рэ статьям:

а) ия 1-рэ Iахь иапэрэ гущылэухыгъэ хэт гущылэхэу «чыпэ зыгъэорышижынымкэ къулыкъум» зыфилохэрэм ауж гущылэхэу «чыпэ зыгъэорышижынымкэ къулыкъум» Iэнатлэр щизылгыгым» зыфилохэрэр хэгъэхъохъенхэу;

б) ия 3-рэ Iахь иапэрэ гущылэухыгъэ хэт гущылэхэу «чыпэ зыгъэорышижынымкэ къулыкъухэмрэ» зы-

филохэрэм ауж гущылэхэу «чыпэ зыгъэорышижынымкэ къулыкъухэм Iэнатлэр ашызылгыгхэм» зыфилохэрэр хэгъэхъохъенхэу.

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым куачлэ илэ зыхъурэр

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжагъэу мы Законым куачлэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъээ Къумпыйл Мурат

къ. Мыекъуапэ,
тыгъэгъазэм и 29-рэ, 2021-рэ ильэс
N 34

Адыгэ Республикэм Йофшэнэимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэклэ и Министерствэ иунашъу

Сабыибэ зилэ унагъохэм арыс къелэеджаклохэр ылкэлэхэмрэ ылж эхыллагъ» зыфиорэм ия 1-рэ статья и 10-м аштагъэу N 297-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хэхъоныгъэмрэклэ и Министерствэ иунашъоу

Адыгэ Республикэм и Законэу 2021-рэ ильэсүм тыгъэгъазэм и 10-м аштагъэу N 223-р зытетэу «2022-рэ ильэсүмкэ ыкли 2023-рэ, 2024-рэ ильэсхэм ячэзыу плаильхэлэ Адыгэ Республикэм иреспублике бюджет ехыллагъ» зыфиорэм ия 12-рэ статья, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2021-рэ ильэсүм тыгъэгъазэм и 23-м ышыгъэе унашъоу N 297-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ иуполномочене гэцэлхэлэхэм къулыкъу ехыллагъ» зыфиорэр гэцэлхэгъэнхэм фэшт унашъо сэшьи:

1. Сабыибэ зилэ унагъохэм арыс къелэеджаклохэр ылкэлэхэмрэ ылж эхыллагъ» зыфиорэм ия 1-рэ статья и 10-м аштагъэу N 297-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хэхъоныгъэмрэклэ и Министерствэ иунашъоу

зэращызеклохэрэм ехыллагъ» зыфиорэм къулыкъу организацихэм чэнаагъэу ашырэр афигъэкъужыгъэнэимкэ субсидиехэр диштэу хэсэгтэйнхэу.

2. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «йофшэнэимрэ ыкли цыфхэр социальнэ ухумэгъэнхэмкэ Гупчэм» ипащэ мы унашъом игъецкленкэ амалхэр зэрихъанхэу.

3. Къэбар-правовой отделын:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъецкленкэ къулыкъу иофициальнэ интернет-сайт ригъэхъанхэу;

— мы унашъор къыхаутынм пае гъэзетхэу

«Советскэ Адыгэимрэ» «Адыгэ макъэмэр», джащ фэдэу мазэм зэ къыдэкырэ тхыльэу «Адыгэ Республикэм ихэбзээгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр» зыфиорэм алэкигъэхъанхэу.

4. Унашъор зэрагъэцаклэрэм министрэм игуадзэр И. В. Ширинам гъунэ лыифынхэу.

5. Зыклатхэхэрэм щуублагъэу мы унашъом куачлэ илэ мэхъу.

Министрэ МЫРЗЭ Джанбэч

къ. Мыекъуапэ,
тыгъэгъазэм и 30, 2021-рэ ильэс
N 315

Адыгэ Республикэм Йофшэнэимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэклэ и Министерствэ иунашъу

Унашъом куачлэ имылэхъэу лъытэгъэним ехыллагъ

2020-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 31-м аштагъэе Федеральнэ законэу N 248-р зытетэу «Къэралыгъо, муниципальнэ улъэкунхэр Урысые Федерации зэрэшьзэхажхэрэм ехыллагъ» зыфиорэм диштэу унашъо сэшьи:

1. Адыгэ Республикэм Йофшэнэимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэклэ и Министерствэ 2015-рэ ильэсүм тыгъэгъазэм и 31-м ышыгъэе унашъоу N 380-р зытетэу «Социальнэ фэло-фашизмэр Адыгэ Республикэм зэрэшьзэхажхэрэм гъунэ зэрэлъафырэ къэралыгъо пшъэрьлхэм ягъэцкленкэ

административнэ регламентыр ухэсигъэним ехыллагъ» зыфиорэм куачлэ имылэхъэу лъытэгъэним.

2. Къэбар-правовой отделын:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм Йофшэнэимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэклэ и Министерствэ исайт ыкли къэралыгъо хабзэм игъецкленкэ къулыкъу хэхъоныгъэмрэклэ ясайт аригъэхъанхэу;

— мы унашъор къыхаутынм пае гъэзетхэу «Советскэ Адыгэимрэ» «Адыгэ макъэмэр», джащ фэдэу мазэм зэ къыдэкырэ тхыльэу «Адыгэ Республикэм

ихэбзээгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр» зыфиорэм алэкигъэхъанхэу.

3. Унашъор зэрагъэцаклэрэм министрэм игуадзэр Р. А. Даурым гъунэ лыифынхэу.

4. Зыклатхэхэрэм щуублагъэу мы унашъом куачлэ илэ мэхъу.

Министрэ МЫРЗЭ Джанбэч

къ. Мыекъуапэ,
тыгъэгъазэм и 13, 2022-рэ ильэс
N 4

Тиспорт щыцІэрыІохэр

Тренерыр егъэжьапІэм ылъапс

Урысыем дзюдомкІэ ихэшыпыкыгъэ ныбжыкІэ команда итренерэу, спортымкІэ дунэе класс зиэ мастерэу Ордэн Анзаур спортым, пүнүгъэм афэгъэхьыгъэу гущыІэгъу тыфэхьугъ.

— Сиенатіе сзытухъагъэр баштагъэп, — къеуате Ордэн Анзаур. — Дзюдор сшыгъэштэйон, дунаим анах щыцІэрио спорт лъэпкъхэм ашыщэу сэлъитэ.

— Ильэс 12 Урысыем ихэшыпыкыгъэ команда ухэтигъ. Зэфэхьысыжъхэм сида анахэу къахэбгъэштэйр?

— Дзюдор спорт къодыеп. Бэнаклохэм медальхэр къызэрдахъэрэм даклоу, цыфыгъэу зерхъэрэм, зыщаплугъэ шьольтырим иштыхъу зэралтырэм, яхгээгу зэрагъэлтапІэрэм мэхъэнэ ин ялэу зэрэштыр щыІэнэгъим щыслэгъэгъу. Ацлехэр къесымыоштхэм тренер, спортымен цэрилохэм, ныбджэгъухэм «тхашууеэлпсэу» яслюжы сшоигъу. Тренер сэнэхъатым ишъэфхэр зээгъашхэзэ, ныбжыкІэхэм иофадэсшлэшт.

— Тренер пэччь пиш-риль хэхыгъэхэр зы-фешылжъых. УиЮфиІэн къыщыбдэхуу пиЮигъор бгъэунэфыгъя?

— Тренерхэм шлэнэгъэу тагъэштотыгъэр, гупшицеу тагъэшшыгъэр щылэнэгъэм хэклуаклэрэп. Алырэгум теххэрэ бэнаклохэм сишувьи язгъеки, спортым цэрило щихъухэ сшоигъу. Бгъэсэрэ клалэм зэнэкъокуум чыпэу къышхырэмкІэ илэпээсэнэгъэ къеэлъягъо.

Пышкъхъаблэ щыригъэжъагъ
— Спортышихом угукІэ

щтыгъ. УапекІэ ульыкјотэнным фэшл пытахъ къызыхъбгъэфэн зэрэфаам хэушхъафыкыгъэу къытегущыІэштэгъ.

ЩэрыІохэм јашушиагъ

— Адыгэ Республиком дзюдомкІэ испорт еджапІэу Кобл Якъубэ їцІэ зыхырэм ильэсбэрэ зыщыбгъэсагъ...

— Я ХХ-рэ лэшэгъум Урысыем дзюдомкІэ итренер анах дэгъоу Кобл Якъубэ шыкІэ сибу къинагъ. Джырэ уахтэ еджапІэм ипащэу, Адыгэ Республиком дзюдомкІэ ихэшыпыкыгъэ команда итренер шхъаэу, республикэм изаслуженнэ тренерэу Бастэ Сэлымэ бэрэ къылоу зэхэсэхы Кобл Якъубэ Мыекъопэ бэнэплэ еджапІэм лъапсэу фишыгъэр гъэптигъэн зэрэфаер. ЕджапІэм шэн-хэбээ дэгъоу илэхэр щылэнэгъэм щыпхырыщигъэнхэр зэдтиоффэу сэлъитэ.

— Олимпиадэ джэгунхэм дышээр къацзыхъыгъэхэм уаригъусэу бэна-пІэм зыщыбгъасэу уахтэ къыхэкІыгъ. Псэ зыныт зэлкІэгъухэр орыкІэ сида?

— Урысыем ихэшыпыкыгъэ команда сиҳэтэу Олимпиадэ джэгунхэм, дунэе зэлкІэгъухэм зафэгъэхъазырэу уахтэ къыхэкІыгъ. Арсен Галстян, Мудрэнэ Бисльян, Мансур Исаевым, Тахыир Хайбулаевым, Хъасан Хамурзаевым адьсиэгъэ зэлкІэгъухэм къацхыгъэр ба. Дзюдор щылэнэгъэм «къыщацгъэгүүштэй» слытэштэгъигъ. Зэнэкъокуухэм зафэгъэхъазырэ блыгъыр зэрэузырэр, шьобжыр шлэхэу зэрэмхъужыштэгъир спортымен цэрилохэм заштэгъим, къысқъоуцуагъях, сибу къацэтэгъигъ. Спортым щызэлпашхэрэм яопыт, шлэнэгъэу къысатыгъэр щылэнэгъэм щызгъэфедэхэ сшоигъу. Псэ зыныт зэлкІэгъухэр еджапІэм сферхъугъэх.

БэнакІэм изэхъо-къыныгъэхэр

— Дзюдо бэнакІэм зэхъо къыныгъэхэр фашылх. Лъапсэ ац фэхъугъэм, иченлъыкІэхэр къеIуалэхэба.

— Апэрэ уахтэм упчабэ щыфхэм ялагъ, агу римыхыщтыгъэр маклэп. Дзюдор нахъ гэшэгъон, щынэгъончэе хууним пае зэхъокыныгъэхэр ишыклагъях. Бэнэгъухэм спортым лъыплъэхэрээр нахъ зэфащэнхэм фэшл дзюдо бэнаклэр лъамыгъэкъутэ хууцтэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкигъэкІожых.

Зышаушыхъатыгъэр:

Урысыем Федерацаем хэутын ИофхэмкІэ, телерадиокъетынхэмкІэ ѹкИ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чылгээгъэрэшап, зэрэушыхъатыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зышыхаутырэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкІэмкИи
пчагъэр
4637
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 393

Хэутынм узшыкІэтхэнэу щыт уахтэр
Сыхъатыр 18.00
ЗышыкІэтхэгъэхэе уахтэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор
шхъаэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъаэр
игуадзэр
Мэшлэкъо С. А.

ПшъэдэкІыж
зыхырэ секретарыр
Тхъаркъохъо
А. Н.